

Alþingi
Efnahags- og skattanefnd
Austurstræti 8-10

150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 26. nóvember 2010

Efni: Frumvarp til laga um ráðstafanir í ríkisfjármálum, 200. mál

Með frumvarpinu er verið að leggja til breytingar á gildandi lögum til samræmis við forsendur í fjárlagafrumvarpi 2011. Þar er gert ráð fyrir beinum aðgerðum til að bæta afkomu ríkissjóðs um 44 milljarða króna frá því sem ella hefði orðið þannig að frumjöfnuður hans verði orðinn jákvæður á árinu 2011. Þar af er stefnt að því að ný tekjuöflun skili 11 milljörðum króna til ríkissjóðs.

Skattaleg umgjörð íslensks atvinnulífs á að hvetja til fjárfestinga, atvinnusköpunar og framfara í samfélaginu. Forsenda þess eru hóflegar álögur og einfalt skattkerfi, þar sem lögð er áhersla á tekjuöflunarhæfni til lengri tíma. Þannig getur atvinnulífið skilað eðlilegum skatttekjum í ríkissjóð og staðið undir hagvexti, nægri atvinnu og bættum lífskjörum.

Undirrituð samtök leggja áherslu á að í því samdráttarástandi sem nú er ættu stjórnvöld frekar að lækka skattprósentur en að hækka þær til að örva hagvöxt og hvetja til nýrra starfa. Til að leggja grunn að traustum skatttekjum til langframa á að kappkosta að breikka skattstofna, fækka undanþágum og draga úr flækjustigi. Einnig þarf að taka mjög hratt á skuldavanda fjölmargra fyrirtækja svo að þau geti byrjað að fjárfesta á ný og ráða fleira starfsfólk.

Allar skattahækkanir auka hvata til undanskota og svartrar atvinnustarfsemi. Þrátt fyrir aukið skattaeftirlit þá mun áhugasömum alltaf takast að finna glufur sem reynist skattaeftirliti ofraun að koma í veg fyrir. Tíðar breytingar á skattareglum hafa að auki í för með sér aukinn kostnað bæði fyrir skattkerfið og skattgreiðendur.

Undirrituð samtök gagnrýndu stjórnvöld og Alþingi harkalega fyrir verulega áfátt samráð við hagsmunaaðila og sérfræðinga við undirbúning skattabreytinga síðasta árs. Töldu samtökin ýmsar þeirra illa undirbúnar, íþyngja atvinnulífi og leiða til þess að skattstofnar dragist saman og skatttekjur af atvinnustarfsemi minnki.

Fjármálaráðuneytið mat að skatttekjur ríkissjóðs á árinu 2010 myndu aukast um 56 milljarða króna frá því sem þær yrðu árið 2009 að gerðum verulegum breytingum á skattkerfinu. Í greinargerð með fjárlagafrumvarpi 2011 kemur fram að þessi aukning hafi verið verulega ofmetin og að skatttekjur ríkissjóðs á árinu 2010 muni einungis aukast um 30 milljarða króna á milli ára (fylgiskjal 1). Þetta styður þá skoðun sem SA settu fram fyrir ári að matið á áhrifum skattabreytinganna til tekjuaukniningar ríkissjóðs hafi verið slælega unnið. Einnig er þetta vísbinding um að fjölmargar tæknilegar breytingar á skattkerfinu í lok síðasta árs hafi orðið til þess að minnka tekjur ríkissjóðs frá því sem ella hefði orðið.

Fjármagnstekjkattur og tekjuskattur lögaðila

Undirrituð samtök leggjast eindregið gegn hækkun á fjármagnstekjkattum einstaklinga og tekjuskattum lögaðila úr 18% í 20%. Eins og nú háttar er aukin skattheimta röng og dregur úr fjárfestingu og einkaneyslu. Hækkun á tekjuskattum lögaðila mun á næsta ári ekki leiða til tekjuaukniningar ríkissjóðs og í ljósi efnahagsástandsins óverulegrar aukningar á árinu 2012.

Það sem eykur tekjur ríkisins til framtíðar eru fjárfestingar, ný störf og aukin verðmætasköpun. Frekari hækkun tekjuskatts fyrirtækja og fyrirhuguð hækkun á fjármagnstekjkattum hindra fjárfestingar í

atvinnulífinu. Fjárfestingar eru nú í algjöru lágmarki og hafa aldrei verið lægri frá lokum heimsstyrjaldarinnar síðari.

Verði ákvæði frumvarpsins að lögum hefur fjármagnstekjkuskattur á síðustu tveimur árum verið tvöfaltaður, úr 10% í 20%, m.a. á þeiri forsendu að verið sé að samræma skattgreiðslur af fjármagni og launum. Sú afstaða byggir á misskilningi þar sem fjármagnstekjkuskattur er brúttóskattur, ólíkt því sem tíðkast í öðrum ríkjum, og með aukinni verðbólgu er skattlagning á raunvexti verulega hærri en sem nemur hlutfalli fjármagnstekjkuskatts. Gildar ástæður eru að auki fyrir því að skattur á fjármagnstekjur ætti að vera lægri en á launatekjur, en það hefur með ólíkt eðli skattstofnanna að gera.

Ein meginástæða stjórnvalda fyrir hækjun fjármagnstekjkuskatts virðist vera að sporna gegn misnotkun á eldra skattkerfi. Með því er vísað til þess að einyrkjrar stofni einkahlutafélag í kringum atvinnurekstur sinn, greiði sér lág laun og borgi hagnað starfseminnar út sem arð. Þannig séu þeir raunverulega að lækka eiginlegan tekjkuskatt af launum. Stjórnvöld eru að fórnar miklu fyrir líttin ávinning ef þau hækka fjármagnstekjkuskatt af þessum sökum. Í stað þess ættu stjórnvöld mun frekar að beina sjónum sínum að rót vandans, þ.e. reiknuðu endurgjaldi. Með því að skerpa reglur og herða eftirlit mætti leysa vandann með mun minni fornarkostnaði en þeim sem fylgir hækjun fjármagnstekjkuskatts.

Auðlegðarskattur

Undirrituð samtök leggjast gegn þeim breytingum á ákvæðum um auðlegðarskatt sem er að finna í umræddu frumvarpi og leggja til að auðlegðarskatturinn verði felldur niður. Með lögfestingu auðlegðarskattar var á ný tekinn upp eignarskattur sem almennt hefur verið talinn óréttlátur enda hafa flest nálæg lönd afnumið hann. Verið er að gera skattinn almennari með því að lækka skattleysismörk. Einstaklingur sem er í þeiri stöðu að eiga fastafjármuni eða eignarhluti í félögum getur lent í erfíðleikum með að greiða skattinn vegna erfiðrar lausafjárstöðu þótt eignastaðan sé góð.

Í skýrslu sem AGS vann fyrir fjármálaráðherra fyrr á þessu ári kemur fram að auðlegðarskatturinn er gallaður og álagning hans hafi sömu áhrif og upptaka viðbótar 18% skattþreps á háar fjármagnstekjur.

Kolefnisgjald

Hér er verið að hækka þennan gjaldstofn um 50% á milli ára án þess að fyrir því séu færð haldbær rök. Þrátt fyrir fagrar útskýringar um hvernig gjald þetta er reiknað út hefur það ekkert með umhverfismál að gera heldur er það fyrst og fremst til tekjuöflunar fyrir ríkissjóð og er sama eðlis og vörugjöld. Ekkert mat var heldur lagt á áhrif skattheimtunnar til minnkunar útstreymis gróðurhúsalofttegunda þegar gjaldið var fyrst lagt á og engin tilraun er gerð til að meta áhrif 50% hækjunar gjaldsins nú.

Við samþykkt laga nr. 129/2009, um umhverfis- og auðlindaskatta, var bent á að aðaláhrif þessarar skattlagningar væru að samkeppnisstaða sjávarútvegs og annarra útflutningsgreina skekktist verulega. Sem dæmi má nefna að norsk fiskiskip eru undanþegin kolefnisgjaldi. Olíukostnaður, einn stærsti útgjaldaliður útgerðarinnar, hefur hann hækkað mikið síðastliðin ár og var í sögulegu hámarki 2008 og er enn mjög hátt. Íslensk stjórnvöld verða að hafa það í huga að íslensk útflutningsfyrirtæki geta ekki tekið meira á sig en samkeppnisaðilar í öðrum löndum. Í ljósi framangreinds er því mælt gegn fyrirhugaðri hækjun þessa skatts.

Kolefnisgjald er ekki innheimt af eldsneyti sem selt er til millilandaflugs enda er það í andstöðu við alþjóðasamninga sem Ísland er aðili að. Nauðsynlegt er að löginn séu í samræmi við raunverulega framkvæmd þeirra.

Tryggingagjald

Atvinnulífinu ber að fjármagna bótagreiðslur Atvinnuleysistryggingasjóðs samkvæmt lögum. Í lögum um tryggingagjald segir: „Fyrir lok október ár skal Atvinnuleysistryggingasjóður gefa fjármálaráðherra skýrslu um fjárhagslega stöðu sjóðsins þar sem gerð verði grein fyrir fyrirsjáanlegum

SF SAMTÖK
FISKVÍNNSLUSTÖDVA

SFF
SAMTÖK FJÁRMÁLAFYRIRTÆKJA
Fiskvinnslustöðva - Fjármála

sart
SAMTÖK RAFVERFATKA

SAMORKA
Samorka - Þjóðverf

SAMTÖK ATVINNERLIFSINS

útgjöldum á næsta fjárhagsári með hliðsjón af horfum um atvinnuleysi og öðrum atriðum sem áhrif hafa á fjárhagslega stöðu sjóðsins. Ef niðurstaða skýrslunnar gefur tilefni til að breyta hundraðshluta atvinnutryggingagjalds skal fjármálaráðherra flytja frumvarp þar að lútandi á Alþingi.“

Undirrituð samtök leggja áherslu á að atvinnutryggingagjald verði lækkað á árinu 2011 til samræmis við spár um minna atvinnuleysi. Hagstofan spáir 7,3% atvinnuleysi á næsta ári og ef sú spá er lögð til grundvallar fjárlögum 2011 ber samkvæmt lögunum að lækka atvinnutryggingagjald um a.m.k. 1%, úr 3,81% í 2,8%, og þar með tryggingagjaldið úr 8,65% í 7,65%. Minnki atvinnuleysi í 5,6% árið 2012, eins og Hagstofan spáir, verður svigrúm til þess að lækka tryggingagjaldið árið 2012 um 1,15%, eða í 6,5%.

Þess er vænst að efnahags- og skattanefnd Alþingis taki tillit til framangreindra athugasemda við frumvarpið.

Virðingarfyllst,

Samtök atvinnulífsins

Hilja Helga Gísladóttir

Samtök iðnaðarins

Jóni Björn Guðmundsson

SVP-Samtök verslunar og þjónustu

Jóhann Þorsteinsson

Samtök fiskvinnslustöðva

Göðbergur Þorsteinsson

Samtök ferðaþjónustunnar

Jónas Þorvaldsson

Samtök fjármálfyrirtækja

Gunnar Ólafsson

Landssamband íslenskra útvegsmanna

Fridrik Ólafsson

Samtök atvr. í raf- og tölvuiðnaði

Anna María Árnórdóttir

Samorka

Guðrún Ólafsdóttir